

ZA VSE DOVOLJ DELA

Ob prehodu iz enega v drugo leto običajno usmerimo svoje poglede na naloge, s katerimi se bo treba spoprijeti in jih kar se da dosledno uresničevati.

Tudi naš letošnji pogled je usmerjen v skupno delovanje vseh organiziranih socialističnih sil občine in mesta pri reševanju aktualnih nalog, ki jih bo treba opraviti za naš lepši in srečnejši jutrišnji dan.

Glavni del naših aktivnosti smo opredelili že v programskih izhodiščih in jih uokvirili v smernicah družbenega razvoja občine in mesta za leto 1979.

Naša samoupravna in politična naravnost bo tedaj usmerjena v čuvanje sistemskih in razvojnih zadev ter v organiziranosti in delovanje družbenopolitičnih organizacij.

Nadaljevanje na 6. strani

IZ GLOBIN

Foto SLAVKO GERLICA

NAŠA SKUPNOST

glasilo SZDL ljubljana moste-polje

15. JANUAR 1979

XX. LETNIK

1. ŠTEVILKA

BREZPLAČNO

● LJUBLJANA 2000

Celovita gospodarska razvitost

S prispevkom v prejšnji, predvsem pa v tej številki se v razpravo o Ljubljani 2000 vključuje tudi Naša skupnost. Na željo koordinacijskega štaba, ki je pri predsedstvu OK SZDL imenovan in zadolžen za vodenje javne razprave, odpiramo rubriko za prispevke na to temo.

Veseli bomo vaših razmišljanj o Ljubljani in še posebno o naši občini v njej za prihodnjih dvanajst let. Posredujte svoja razmišljanja tudi drugim prek Naše skupnosti.

Letošnje leto je zadnje leto srednjeročnega družbenega plana za obdobje 1976—1980. Zato že tako usmeritve za drugo srednjeročno plansko obdobje 1981—1985, v Ljubljani pa še za dolgoročno — vse tja do leta 2000. Ta smela odločitev ljubljanske družbenopolitične skupnosti je vsekakor nastala na podlagi bridkih spoznanj iz obdobja ekonomskega liberalizma, ko je bil razvoj vse preveč prepuščen podjetniškim konceptom, naključju in nedodelanim letnim smernicam. Tedaj storjena družbena škoda še vedno ni odpravljena. Še vedno je večje število OZD in KS brez celovitih samoupravnih oblikovanih razvojnih programov. Ljubljana pa je neenakomerno drobljena po občinah, kar na nekaterih področjih že možno ogroža nadaljnjo celovitost.

Nadaljevanje na 5. strani

SVEČANA SEJA

Konec lanskega leta se je zbral komite OK ZKS Ljubljana Moste-Polje na svečani seji. Posvetil jo je pomembni obletnici iz zgodovine organiziranega delavskega gibanja v Sloveniji: 50-letnici pokrajinske konference komunistične partije Jugoslavije za Slovenijo, ki je bila v noči med 25. in 26. decembrom 1928 v Nakrstovi hiši v Jaršah — sedaj Kodrova ul. št. 27.

Slavnostne seje so se udeležili predvojni komunisti, med njimi France Klopčič, udeleženec konference, na kateri je bil izvoljen

V pozdravnem nagovoru je sekretar OK ZKS Ljubljana Moste-Polje Dino Kodarin med drugim dejal: »Ni naključje, da so komunisti že pred pol stoletja, ko so delovali v globoki ilegali, izbrali kraj svojega pomembnega sestanka na terenu sedanje občine Ljubljana Moste-Polje.

Nadaljevanje na 6. strani

● DELOVNI POGOVORI

Stalna oblika delovanja OK ZKS

Na 8. seji OK ZKS Ljubljana Moste-Polje konec lanskega decembra so navzoči med drugim obravnavali tudi oceno aktivnosti v zvezi z uresničevanjem zakona o združenem delu.

Nedavna akcija obiskov v OZD je imela velik odmev in bila ugodno ocenjena s strani teh organizacij združenega dela predvsem zato, ker so bili na pogovorih dani poudarki uresničevanju kongresnih sklepov in še posebej sklepov 3. seje CK ZKJ o aktualnih idejnih, političnih, družbenoekonomskih gibanjih in o izvajanju gospodarske stabilizacije.

Nadaljevanje na 6. strani

O delu pokrajinske konference pred 50 leti je spregovoril udeleženec le-te France Klopčič

za sekretarja pokrajinskega komiteja komunistične partije Jugoslavije, člana sveta federacije Lidija Šentjura, sekretar komiteja MK ZKS Ljubljana Marjan Orožen, sekretarji komitejev občinske konference ljubljanskih občin in prejšnji sekretarji OK ZKS Ljubljana Moste-Polje ter mnogi odgovorni samoupravni in družbeni delavci naše občine.

Veselite na ledu v Zalogu

Foto TOM

V TEJ ŠTEVILKI NAŠE SKUPNOSTI
TUDI UMETNIŠKA PRILOGA 25. MAJ!

ODLOČAMO

Ko smo konec preteklega leta razpravljali o dopolnitvi k samoupravnim sporazumom o temeljih plana družbenih dejavnosti v Ljubljani za prihodnji dve leti, smo se srečevali z gledanji, ki z zavestnim in premišljenim samoupravnim odločanjem nimajo veliko skupnega. Nekateri delegati so namreč poskušali samoupravno sporazumevanje uresničevati tako, da so tiho pristali na predložene osnutke ali predloge. Ali je to bilo le iskanje lažje poti in beg pred odgovornostjo ali je bil vzrok tudi slabo poznavanje teme, o kateri so razpravljali? Nekateri drugi so iskali rešitev in opravičilo v mišljenju, da je pač vseeno, ali so za predlog ali proti njemu, kajti v primeru, da predložena predloga ne sprejmejo, bi tako sledil odlok ali zakon. Spet tretji pa so menili, da je bilo gradivo preveč pripravljeno v vseh podrobnostih in delegat samoupravljalca je težko presodil pravilnost ali nepravilnost posameznih predlogov. V gradivu so bila res zaobsežena različna področja našega družbenega življenja.

Razprave ob raznih samoupravnih sporazumih in družbenih dogovorih se ne bi smele končati s formalnim sprejetjem predloženih osnutkov ali predlogov. Tak način pomeni zapiranje pred odgovornostjo, razvrednotenje samoupravljanja in dela družbenopolitičnih organizacij, pa tudi strokovnih služb in sredstev javnega obveščanja. Ni slabo, če imamo mnogo pripomb, ki včasih tudi morda niso dovolj utemeljene, slabo je, če se sploh ne opredelimo.

Potrebna pa je tudi stalna akcija tako sindikata kot SZDL in drugih družbenopolitičnih in družbenih organizacij, pa tudi oblikovnih služb in sredstev javnega obveščanja. Konec koncev gre za stalno usposabljanje delegatov, gre za kratko, razumljivo tudi alternativno pripravljeno gradivo, ki naj omogoča kritičen odnos delegatov, vseh delovnih ljudi in občanov do predloženih osnutkov ali predlogov. Le tako se bo razvijala samoupravna zavest, da bo vsakdo čutil odgovornost za svoj DA ali NE.

DARJA

Slavnostna izjava sodnikov porotnikov

Zbori skupščine občine Ljubljana Moste-Polje so na skupnem zasedanju decembra preteklega leta po predhodnem evidentiranju in kandidacijskem postopku v okviru SZDL izvolili 208 sodnikov porotnikov temeljnega sodišča v Ljubljani.

Na januarski seji, ki sta jo vodila predsednik občinske skupščine Marjan Moškrčin in predsednik temeljnega sodišča v Ljubljani Anton Rems, so novoizvoljeni sodniki porotniki podali suvereno izjavo, da bo njihovo odgovorno delo vedno v skladu z ustavo in zakoni, da se bodo prizadevali za nadaljnji razvoj socialističnih samoupravnih odnosov, za oblast delavskega razreda, uresničevanje skupnih interesov in splošni napredek. (Foto: Dušan Jez)

STALNA OBLIKA DELOVANJA OK ZKS

(Nadaljevanje s 1. strani)

Poleg nosilcev akcije — članov občinske konference — so pri pogovori sodelovali člani komisije za spremljanje izvajanja zakona o združenem delu, komisije za pregled samoupravnih splošnih aktov pri občinski skupščini, člani občinskega sindikalnega sveta, predsedstva in izvršnega sveta občinske skupščine ter drugih družbenopolitičnih organizacij. Pogovori so bili prav v času, ko se je iztekel rok za prilaganje in usklajevanje samoupravnih sporazumov po zakonu o združenem delu. Sindikat kot nosilec pobud je imel določene pristojnosti in odgovornosti. Zato sta obe organizaciji temeljito obravnavali vsa omenjena področja ter sprejeli sklepe in stališča, obvezujoče za vse komuniste in odgovorne družbenopolitične in samoupravne subjekte.

Delovni pogovori, ki so bili opravljeni v izbranih OZD, so pokazali, da so bili storjeni veliki premiki in doseženi pomembni rezultati na področju samoupravnih in družbenoekonomskih odnosov. Ugotovljene pa so bile tudi pomanjkljivosti, ki jih je treba opravljati v nadaljnji aktivnosti.

Glede gospodarjenja in stabilizacije gospodarjenja se mora ZK zavzemati za večje angažiranje in vključevanje v stabilizacijski program vsakega posameznika na vsakem delovnem mestu. Produktivnost dela vse prepočasno narašča in vse prepočasno se krepijo kvalitativni dejavniki gospodarjenja. Zato mora biti ZK pobudnik za sprejemanje tekočih stabilizacijskih ukrepov v OZD in pobudnik pri preverjanju njihovega izvajanja.

ZK se mora skupaj z drugimi družbenopolitičnimi organizacijami bolj angažirati pri odpravi

ljanju subjektivnih slabosti in pomanjkljivosti, ki v veliki meri vplivajo na uspešnost poslovanja (delovna disciplina, delovna zavest, odsotnost z dela itd.).

Na področju dohodkovnih odnosov so storjeni prvi koraki, ki pa so bolj formalni kot vsebinski. Večji rezultati so doseženi pri odnosih med TOZD znotraj delovnih organizacij, manjši pri sporazumevanju navzven. ZK mora zagotavljati, da se bodo stvari na tem področju začele odvijati hitreje. Odgovornost morajo prevzeti vsi člani ZK in vse osnovne organizacije ZK.

Pri planiranju, zlasti srednjeročnem, že dalj časa ugotavljamo pomanjkljivosti. Še vedno je vrsta OZD, ki nimajo srednjeročnih planov za obdobje 1976—1980, čeprav se je treba pripravljati že na naslednje srednjeročno obdobje. Enako velja tudi za področje družbenih dejavnosti.

Komunisti smo bili s tem v zvezi premalo aktivni in smo neodgovorni za obstoječe stanje.

Na področju osebnih dohodkov se mora akcija uvažanja novih in boljših meril za nagrajevanje po rezultatih dela nadaljevati, še posebno v strokovnih službah, kjer niso bili doseženi zadovoljivi rezultati.

Samoupravna organiziranost, pogojena z zakonom o združenem delu, še ni v celoti, oziroma ni v vseh sredinah ocenjena in uveljavljena. Zato tudi ne morejo delavci v celoti enakopravno uresničevati svojih družbenoekonomskih samoupravnih pravi-

vic. Naloga vseh komunistov v takih sredinah je, da analizirajo možnosti ter dajo idejna izhodišča in pobude za akcije samoupravnega organiziranja in tvorbo sodelujejo pri samoupravnem dogovarjanju in odločanju.

Samoupravna delavska kontrola kot neposredna kontrola delavcev, katere vloga je opredeljena v samoupravnih splošnih aktih prav vsake delovne organizacije ali TOZD, mora v svoji vsebini postati pomembnejši organ v sistemu samoupravljanja. Zato se moramo komunisti v teh organizacijah in v osnovnih organizacijah ZK zavzemati za njegovo vsebinsko preobrazbo, da postane dejansko organ notranje kontrole.

V delovnih organizacijah in TOZD, kjer se ugotavlja, da družbenopolitične organizacije ne delujejo dovolj in je tudi sama uspešnost poslovanja odraz delovanja teh organizacij, morajo vsi komunisti svoje delo usmeriti v odpravljanje vseh slabosti v drugih družbenopolitičnih organizacijah ter v jačanju njegovega vpliva.

Skupaj z jačanjem vpliva družbenopolitičnih organizacij bo tudi sistem informiranja v delovnih sredinah postal bistvenejši element samoupravnega odločanja.

Ljudska obramba in družbena samozaščita, ki sta sicer v samoupravnih aktih opredeljeni, morata postati oblika stalnega dela, ker smo komunisti prevzeli neposredno odgovornost za varstvo pridobitev naše revolucije in za nadaljnji razvoj družbe na samoupravnih osnovah (stališča in sklepi so bili sprejeti na 5. seji OK ZKS Ljubljana Moste-Polje).

Delovni pogovori, ki so bili opravljeni v delovnih organizacijah in TOZD, morajo postati stalna oblika dela občinske konference in njenih organov. Zagotoviti moramo boljše povezanost in soodgovornost s sindikatom in drugimi političnimi in samoupravnimi subjekti v občini.

Visoki gostje na svečani seji komiteja OK ZKS 27. decembra 1978. — (Foto: D. J.)

SVEČANA SEJA

(Nadaljevanje s 1. strani)

Že v tistem obdobju se je porajalo udarno jedro ljubljanskega delavskega razreda v tovarnah, ki so nastajale v tem delu mesta. Naj omenim Tovarno kleja, Saturnus, Papirnico Vevče, železnico in železničarje, katerih povorka v stavki leta 1921 se je vila prav iz Most proti mestu in se na Zaloški cesti spremenila v krvavo dramo. Omeniti je treba stavke vevških papirničarjev, pa močno partijsko celico v Saturnusu, v kateri so delovali Franc Leskošek, Luka, Pepca Kardelj, Angelca Očepek, Tone Dolinšek, Miha Berčič in drugi. V naši občini so delovali pomembni revolucionarji Ivan Maček-Matija, Polde Maček-Borut, Jože Moškrčič, Anton Trtnik, Adolf Jakhl, Janez Ovsenjak, Viktor Stopar, Jože Mazovec, Stane Bobnar, Angela Klopčič-Kovič, Lojze Očepek in drugi.

Poudariti velja pomemben delež delavsko prosvetnih društev Svoboda in Vzajemnost, v katerih so se kalili mnogi revolucionarji za odločilen korak leta 1941, ko je tovariš Tito pozval komuniste, da stopijo na čelo boja za socialno in nacionalno osvoboditev. Še bi lahko naštevali.

Dejstva in dogodki so v zgodovini delavskega gibanja na področju naše občine vraščeni tako široko in globoko, da bo treba nameniti posebno pozornost obdelavi celotnega obdobja od začetkov zavestnega revolucionarnega delavskega gibanja do danes. To je dolgoročna naloga, ki smo jo poverili komisiji za zgodovino delavskega gibanja pri OK ZKS Ljubljana Moste-Polje.

Svetle tradicije in dosežki pa so za sedanjo generacijo tudi velika obveznost. Ponosni smo, da se še vedno govori o delavskih Mostah tako, kot so jih nekoč imenovali »rdeče Moste« — z razliko seveda,

da sedanji delavski razred Most, Ljubljane in vse Jugoslavije svobodno uresničuje ideale, za katere so se bojevali starejši tovariši že prek 50 in več let. Tovarne, v katerih so nastajali prvi zametki organiziranega delavskega razreda, so bile tedaj v rokah kapitalističnih izkoriščevalcev, danes pa so v rokah delavcev, ki odločajo o pridobivanju prihodka, delitvi dohodka in vseh drugih zadevah družbene reprodukcije.

Z današnjo svečanostjo se vključujemo v začetek praznovanja ob 60-letnici neprekinjenega revolucionarnega boja delavskega razreda Jugoslavije, organiziranega v KPJ oziroma ZKJ.

Potem sta spregovorila France Klopčič in France Filipič, na koncu pa so navzoči sprejeli predlog za vzdavo spominske plošče na Nakrstovi hiši. Odkrili naj bi jo letos v okviru praznovanja 60-letnice KPJ oziroma ZKJ.

Delavski razred in drugi delovni ljudje vzpostavljajo nove proizvodne odnose v dolgoročnem boju zoper protisamoupravne sile, predvsem proti tehnokraciji in birokraciji. To terja še večje angažiranje sindikatov za dosledno združevanje dela in središtev in stalno izpolnjevanje delitve dohodka in osebnih dohodkov po delu in rezultatih dela.

Brez resnične udeležbe žensk v družbenem in političnem življenju ni popolne demokracije in razvoja samoupravljanja.

Delegatski sistem in razvoj samoupravljanja sta ustvarila še večje možnosti, da je mladina navzoča in mnogo bolj aktivna tam, kjer se sprejemajo sklepi, kjer se vpliva na spreminjanje odnosov in na ves nadaljnji razvoj družbe.

Družbenopolitična vzgoja borcev narodnoosvobodilne vojne Jugoslavije se ne omejuje samo na negovanje revolucionarnih tradicij, temveč se bori prav tako bojujejo za uveljavljanje novih družbenoekonomskih in političnih odnosov ter za poglobljanje socialističnega samoupravljanja.

Naše oborožene sile so bolj kot kdajkoli prej pripravljene, da se postavijo po robu vsakemu morebitnemu napadcu in da obranijo našo neodvisnost, suverenost in ozemeljsko celovitost.

Naš sistem ljudske obrambe in družbene samozaščite gradimo kot sestavni del družbenega sistema socialističnega samoupravljanja. Njihov temelj so razredni interesi delavskega razreda in socialistični samoupravni družbeni odnosi.

Zveza komunistov ima kot vodilna in usmerjevalna družbena sila posebno politično odgovornost tudi pri ljudski obrambi in družbeni samozaščiti.

Prispevek naše revolucije k marksistični teoriji in socialistični praksi je veliko večji od same vnovične uveljavitve gesla »tovarne delavcem«. Prvi smo začeli graditi socialistično družbo, v kateri je samoupravljanje prišlo iz tovarn in zajelo celoto družbene organizacije.

Ni svobode, ki bi se uresničevala brez boja. Za kar najbolj popolno svobodo znanstvenega in kulturnega ustvarjanja pa se je treba nenehno bojevati, kar je predvsem naloga komunistov — znanstvenih in kulturnih ustvarjalcev.

TITO (na XI. kongresu ZKJ)

Za vse dovolj dela

(Nadaljevanje s 1. strani)

Če si pobliže ogledamo te tri sklope, potem moramo vsaj naštet glavne aktivnosti, saj nam prostor ne dopušča globljih obdelav. Na področju sistemske problematike bomo obravnavali predvsem družbeno planiranje in izdelavo planskih dokumentov za leto 1981 — 1985 ter dolgoročnega plana Ljubljane 2000; še naprej bo naša aktivnost usmerjena v uresničevanje temeljnih usmeritev zakona o združenem delu; nadaljevali bomo z razvojem in krepitvijo krajevne samouprave, še zlasti kar zadeva uresničevanje sklepov iz akcije 91 KS; DPS ter usposabljanje delegate, kar bo tudi sicer stalna naloga vseh zavestnih sil; in ne nazadnje sodijo v ta sklop tudi vsa tista področja, ki zadevajo uresničevanje zakona o svobodni menjavi dela.

Na področju razvojne problematike gre za celotno aktivnost družbenega planiranja — od priprave in sprejetja prostorskih planov do temeljnih izhodišč za razvojne načrte — od temeljnih samoupravnih skupnosti do federacije. Razvojno problematiko pa kaže deliti še po posameznih področjih družbenega življenja. Gre za splet novih družbenoekonomskih odnosov v združenem delu, v komunalnih dejavnostih, stanovanjskem gospodarstvu in pri gradnji cestnega sistema, gre za uveljavljanje

nje novih odnosov v kmetijstvu in gozdarstvu, v zdravstvu, vzgoji in izobraževanju, kulturi, telesni kulturi in drugih dejavnostih, ki so življenjskega pomena za naše delovne ljudi in občane.

Dobrišen del naše aktivnosti bo usmerjen v organiziranost in delovanje subjektivnega dejavnika v smeri krepitve zavestnih socialističnih sil. Zaključili bomo z volitvami in z novo organiziranostjo SZDL ter vse bolj uveljavljali sekijski način dela, v katerem bo moč dodobra uresničevati množstvo interesov, ki jih imamo na tem ali onem področju dela in življenja.

Otresti se bo treba zaprtosti, ozkosti in majhnosti ter vse bolj prisluhniti interesom delovnih ljudi in občanov ter pospešiti njih reševanje.

Poleg naštetih aktivnosti nas čaka dovolj sprotnega dela zlasti pri podružbljanju ljudske obrambe in družbene samozaščite, kadrovske politike, pri poučevanju na mednarodnem letu otroka, vodenju javnih razprav, ohranjanju in razvijanju vrednot NOB in socialistične revolucije.

Iz vseh teh aktivnosti je moč sklepati, da bo letošnje leto kar se da delovno in tudi naporno. In prav je tako, kajti le z delom in rezultati dela bomo dosegli tisto, kar smo si ob novem letu zaželeli med seboj in kar nam je v novoletni poslanici zaželel tovariš Tito.

IVAN KUJAR

● REPUBLIŠKI SREDNJEROČNI PLAN

Naša aktivnost v letošnjem letu

Nekaj dni pred novim letom so vsi trije zbori slovenske skupščine sprejeli resolucijo o politiki izvajanja srednjeročnega plana naše republike za letošnje leto. Predlog usmerja našo aktivnost predvsem:

- v nadaljevanje uveljavljanja samoupravnih družbenoekonomskih odnosov na vseh področjih družbene reprodukcije ter
- v vzdrževanje dinamične gospodarske rasti ob uveljavljanju kriterijev gospodarske stabilizacije na vseh področjih

V resoluciji opredeljujemo vrsto materialnih okvirov nadaljnjega razvoja in še posebej omenjamo, da bo rast realnega družbenega proizvoda celotnega gospodarstva naraščala za okoli 5 %, največ 2,5-odstotka bo rast zaposlenosti, izvoz naj bi povečevali za 8 %, uvoz pa za okoli 4,5 %. Investicije v osnovna sredstva bodo naraščale za 5 %, rast sredstev za osebno, skupno in splošno pa bo v globalu nižja od naraščanja družbenega proizvoda. Realni OD zaposlenih se bo v tem letu povečal le za 1 do 2 %.

Ne bo odveč, če iz resolucije povzamemo še dve zahtevi:

— delavci v TOZD morajo zagotoviti, da bodo sredstva za razširitev materialne osnove TOZD rasla hitreje od dohodka ter

— skrb za večjo produktivnost dela, za večjo učinkovitost

vloženih sredstev mora biti stalno prisotna!

Da bi dosegli načrtovani realni obseg investicij, je v resoluciji zahtevano usmerjanje investicijskih sredstev predvsem v dokončanje že začetih objektov.

Seveda bi bilo zmotno misliti, da bo šlo uresničevanje planskih ciljev samo po sebi. Nosilci načrtovanja bodo morali v polni meri uresničevati svoje naloge v procesu načrtovanja. Ob tem pa bo nadvse pomembna in potrebna organizirana dejavnost zavestnih socialističnih sil, pomembno bo vsestransko sodelovanje z drugimi republikami in avtonomnimi pokrajinama glede vseh zadev, ki so v skupnem interesu. Začrtana politika ni politika za tezanja pasu, temveč politika stabilizacije naših materialnih tokov na osnovi dejanske rasti družbenega proizvoda. Č. S.